

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/433/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215204991
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4215204991.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: Rapid life životná poisťovňa, a. s., IČO: 31 690 904, so sídlom Garbiarska 2, Košice, proti povinnej: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. P. X, C., o vymozenie sumy 144,06 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 14Er/417/2015-18 zo dňa 02.06.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 14Er/417/2015-18 zo dňa 02.06.2015 p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa uviedol, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti, ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle občianskeho zákonníka neplatná. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Povinná sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdala vopred svojich práv, čo je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tým, že takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúvaní toho, či je predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom, sa súd prvého stupňa zameral najmä na zistenie, či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul

nesplňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Na základe uvedeného súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie dňa 08.07.2015 (podané na pošte dňa 06.07.2015). Namietal, že považuje rozhodnutie za nezákonné a nesprávne v celom rozsahu. Toto odvolanie odôvodnil s poukazom na § 205 ods. 2 písm. a), b), c), d), e), f) OSP. V uvedenom odvolaní žiadal, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V podaní, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 05.08.2015, a ktoré bolo označené ako „Oprávnený dopĺňa odôvodnenie dôvodov odvolania vo veci samej“, uviedol, že súd nesprávne aplikoval na zistený skutkový stav právnu normu obsiahnutú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď v rámci skutkového záveru nedokázal presvedčivo preukázať skutkové naplnenie predpokladov tejto právnej normy a napriek tomu ju na daný prípad aplikoval. Uviedol, že exekučný súd postupoval v rozpore s európskym právom, pretože nevyzval oprávneného pred vydaním uznesenia, aby sa k takémuto ex offo prijatému názoru súdu v súlade s OSP vyjadril a tým porušil zásadu kontradiktórnosti konania a odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom. Súd ďalej dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď pri rozhodovaní úplne a správne nezohľadnil relevantný právny predpis, ktorým je Smernica Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách/EHS. Súd je povinný vykladať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa eurokonformne a teda v súlade s cieľom a účelom smernice. Súd ďalej svojim postupom porušil zákon, pretože dokazovanie v konaní neprislúcha vyššiemu súdnemu úradníkovi, ktorý vydal predmetné uznesenie. Uviedol ďalej, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmý obmedzený rozsah preskúmavania materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu -rozhodcovského rozhodnutia. Napriek tomu, že exekučný súd nedisponuje legitimáciou určovať existenciu, či neexistenciu práva, skúmať podmienky, ktoré predchádzali vzniku exekučného titulu. Súdy v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z § 44 ods. 2 EP. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné, čo malo za následok porušenie práva odvolateľa na spravodlivé súdne konanie a odňatie mu možnosti konať pred súdom. V závere uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, keď vyslovil, že rozhodcovská doložka je neplatná. Súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď pri rozhodovaní neúplne zohľadnil relevantný právny predpis, ktorým je Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd odňal odporcovi možnosť konať pred súdom, keď viedol konanie ex offo z úradnej povinnosti, pričom v rozpore s judikatúrou ESD ale i Ústavou porušil právo na kontradiktórne konanie. Tým tiež došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na základe uvedeného preto žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 10 ods. 1 OSP vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie doručeného dňa 25.03.2015 súdnemu exekútorovi sa oprávnený domáhal voči povinnej vymoženiu pohľadávky vo výške 144,06 eura s príslušenstvom, trov konania a trov exekúcie. Oprávnený predložil ako exekučný titul Rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, vydaný rozhodcom JUDr. Bohumírom Zaujecom č. k. 2C/1587/2012 zo dňa 19.01.2012 vydaný rozhodcom, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.11.2012.

Dňa 31.03.2015 doručil súdny exekútor súdu prvého stupňa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s prílohami.

Následne súd prvého stupňa vydal napadnuté uznesenie.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa 219 ods. 2 OSP , ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.01.2015, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa ods. 3 citového ustanovenia, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

Podľa § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, proti rozhodnutiu súdu podľa odsekov 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

Podľa § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 ZoRK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že poisťná zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinnou je spotrebiteľskou zmluvou, uzatvorená štandardným formulárovým systémom. V § 52 ods. 1 OZ je stanovené, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Z poisťnej zmluvy a z výpisu oprávneného z obchodného registra je zrejmé, že veriteľ, v tomto spore oprávnený, je osoba, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinná, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na § 54 ods. 2 OZ, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa správne posúdil povinnú ako spotrebiteľa, oprávneného ako dodávateľa, úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu a správne aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v danej právnej veci si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi na základe rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi oprávneným a povinnou. S poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 122/2011 možno prijať záver, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že takto koncipovaná rozhodcovská doložka, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Napriek tomu, že táto bola v danom prípade uzavretá na samostatnej listine a teda na prvý pohľad sa môže javiť ako individuálne dojednaná, podľa názoru odvolacieho súdu nielenže nebola dojednaná individuálne, ale bola uzavretá v čase zníženej bdelosti spotrebiteľa, ktorého motiváciou bolo uzavrieť poisťnú zmluvu, čo mohlo mať za následok, že jeho vôľa uzavrieť súčasne aj rozhodcovskú zmluvu mohla byť podstatne ovplyvnená. Vzhľadom na podstatu úverového plnenia oprávneného (veriteľa - dodávateľa), je viac ako pravdepodobné, že subjektom, ktorý bude uplatňovať svoje nároky pred povolaným orgánom, bude práve oprávnený a povolaným orgánom pre možné efektívnejšie dovolanie sa svojho nároku bude rozhodcovský orgán podľa výberu určeného subjektu. Predmetná rozhodcovská doložka obsahuje neprijateľné dojednanie z dôvodu, že vylučuje právo zmluvnej strany podať žalobu na všeobecný súd potom, čo jedna zo zmluvných strán podá žalobu na Stály rozhodcovský súd. Odvolaciemu súdu je aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že práve dodávateľ - oprávnený je ten, ktorý si uplatňuje nároky z úverových zmlúv podaním žaloby na Stálom rozhodcovskom súde, v dôsledku čoho fakticky odníma právo spotrebiteľovi - povinnej domáhať sa svojich práv zaručených článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na všeobecnom súde. Odvolací súd konštatuje, že z rozhodcovskej zmluvy jasne nevyplýva, v akom rozsahu a akou osobou bol spotrebiteľ poučený adekvátne o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej doložky, pričom obsah tejto rozhodcovskej doložky nemala povinná ako spotrebiteľ reálnu možnosť ovplyvniť. Z uvedených dôvodov odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že dojednanie takejto doložky v spotrebiteľskom právnom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné aplikovať § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie

uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.